

SINIF Toplumcu Gerçekçi Eserler

1. "Emmiler, hepimiz kararımızı verdik mi?" diye başladı söze. Arkadan bir ses, Gümüşoğlu'nun sesi: "Verdik Taşbaşoğlu. Ya ölüm ya kalım, dedik." Başka birisi: "Hakkımızı yedirmeyik bundan böyle. Kanımıza ekme doğruydular." Taşbaşoğlu: "Hep dikileceğiz Muhtar'ın karşısına. Ama hep birden. İki kişimiz bile içimizden ayrılırsa geri kalanımızı ezer. Ceppeyi bozmak yok. Önce yapacağı işi size söyleyeyim, bizi Çukurova ağalarına söyler. 'Köylü isyana, ayaklanmaya kalktı. Bunlara bir yıl iş verdimemeli. Vermemeli de akılları başlarına gelsin.' der. Bu yıl bize hiçbir pamuk tarlası vermez. Eli boş döneriz Çukur'dan bu yıl... Gelecek yıl istediğimiz yerden, istediğimiz tarlayı alırız. Başımızda da Koca Halil varken pamuğun açıp açmadığını her köyden iyi biliriz. Öteki köylülerin daha haberi yokken biz tarlaların başına inmiş oluruz."

Bu metinden hareketle toplumcu gerçekçi eserlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dönemin sosyal ve ekonomik hayatı işlenir.
B) Hak arama, güçlüye karşı örgütlenme anlatılır.
C) Köy, köy hayatı, köylülerin sıkıntıları gerçekçi şekilde ele alınır.
D) Bireysel duygular ve sıkıntılar eserlerin ana temasını oluşturur.
E) Eserler konuşma diliyle yazılır, kahramanlar bölgesel ağızlarına göre konuşturulur.
2. **Mekânın kişi üzerindeki etkisinin anlatıldığı aşağıdaki cümlelerden hangisiyle ilgili parantez içinde verilen açıklama yanlıştır?**
- A) Bahçe ve ev gerçekten görkemliydi. Hava burada tezek, mayıs, karga pisliği değil gül, karanfil, yasemin kokuyordu. Böyle bir yerde yaşamayı kim istemezdi ki...(Kahramanın rahat yaşama duyduğu özlem anlatılır.)
B) Tavanı basık, kupkuru odada tahta sedirler vardı. Şiltelerin üstünde de kel sıçan postuna dönmüş birer pösteği. Yerde alacalı bulacalı bir kilim yayılıydı. Camın kenarına korka korka oturdum. (Mekân, kahraman için ürütücüdür.)
C) İki gözlü bir ev yaptıracaktım başıma. Duvarları beyaz badanalı, sedirli, kilimli, yataklı, yorganlı bir ev. (Kahramanın düzenli bir yaşam isteğini yansıtır.)
D) Derken bahçedeki patlıcanlar canlanıp çabucak büyüdü. Domatesler çiçek açıp ürün verdi. Yer gök domatesle doldu. Kız yanağı gibi al al, kıpkırmızı, sulu domateslerle... (Kahraman üzerinde olumsuz çağrışımları olan bir mekândır.)
E) Büyük bir kapıdan karanlık bir yere girdik. Havada iğrenç bir leş kokusu asılıydı. İnsanın ruhu daralıyordu burada. Altan akıp giden derenin bir ucunda bir sürü köpek yiyecek arıyordu. (Kahraman için iç karartıcı bir mekândır.)

3. Kılıkları pek perişandı. Poturları parça parça sarkıyordu ve çoğunun ayağında kunduraya benzer bir şey bile yoktu. Sırtlarında devetüyü çuldan kısa ve gene parça parça cepkenler, bunun altında solmuş, lime lime yıpranmış ve yamadan görünmez olmuş mintanlar vardı. Kendi köylerinden birkaç mahpus yanlarına sokulunca isteksiz ve çekingen tavırlarla onların suallerine cevap veriyorlar, ara sıra başlarını başka tarafa çevirip uzaklara bakarak bu konuşmaya devam etmekten pek hoşlanmadıklarını anlatıyorlardı. Öldürmeden veya başka ağır cürümlerden yatan kendi köylülerinin karşısında, yol parası veremedikleri için hapse düşmüş olmak onlara pek ağır geliyordu.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Kişilerin fiziksel görünümü ve giysileri yaşam tarzları ile çelişki içindedir.
B) "Çul, cepken, mintan, yama" gibi sözcüklerle dönemin gerçekliğine uygun bir anlatım sergilenmiştir.
C) Anadolu insanının, fakirlikten kaynaklanan çekingen ve utangaç tavırları ilahi bakış açısıyla yansıtılmıştır.
D) Toplumcu gerçekçi anlayışa uygun bir konu işlenmiştir.
E) Klasik öykücülükteki olay örgüsü, kişi, zaman ve mekân unsurları kullanılarak tema somutlaştırılmıştır.

4. Oda sıcacıktı, gürül gürül yanan odun sobası çok hoşuma gitti. Koskoca bir çivinin ucunda asılı duran ve içeriyi aydınlatan gemici fenerini çok sevdim. Pencerelerin ikisi de çiçekli basma perdelerle örtülüydü. Yerde küçük bir halı parçası, kapının köşesinde demir bir karyola vardı. Duvarın dibinde de portatif birkaç iskemle diziliydi.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Mekân ayrıntılı bir şekilde betimlenmiştir.
B) "Odun sobası, gemici feneri, çiçekli basma, karyola" sözcükleri dönemin zihniyetine uygundur.
C) Yazarın olay, kişi ve mekânlara bakışındaki kötümserlik açıkça görülmektedir.
D) Kahraman anlatıcının ben-merkezci öznel anlatımı belirgindir.
E) Mekânın kahraman üzerindeki etkisi, mekân-insan bütünleşmesine uygundur.

Toplumcu Gerçekçi Eserler

5. Ramazan Gülendam'a göre, din adamlarının veya yaşıntısını dine göre düzenlemeye çalışan dindar insanların, Türk romanında çoğunlukla gerçek veya gerçeğe yakın yönleriyle ele alınıp işlendiği söylenemez. Köy romanlarında dine ve din adamına veya dindar insana ve dinî değerlere saldırma, onları aşağılayıp kötüleme ortak bir tutum şeklinde görülmektedir. Genel olarak köy romanlarında haksızlığa ve zulme uğrayan kişiler, dine önem vermeyen kişilerken sömürü, zulüm ve haksızlığı yapanlar daima dindar insanlardır. Bu kimseler, dini kendi çıkarlarına alet eden şahıslar olsa bile işin bu yönü, köy romanlarında hiç vurgulanmaz ve insanı insan olarak değil, birtakım kalıplara göre ele alan sözde gerçekçi bu tip romanların çoğu, parçayı bütün yerine koyma veya özeli genelleştirme hatasından kurtulamazlar. Bununun sebebinin, yazarların meseleye ideolojik yaklaşmasında aramak gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada eleştirilen eserlerden biri değildir?

- A) Köyün Kamburu B) Küçük Ağa
C) Yılanların Öcü D) Baba Evi
E) Bereketli Topraklar Üzerinde

6. Horozların ötüşü, köpeklerin havlayışı, kağnıların takırtısı bir türkü gibi geliyordu. Harmanda oynayan arkadaşlarıma bakmadan yürüdüm. Meco, arkamdan üledi, işitmemezlikten geldim. Ağzımı sıkı tutmalıydım, ne olur ne olmaz! Acidim Meco'ya. O, ömrünün sonuna dek hep köylü kalacaktı. Yırtık urba ve arpa ekmeğiyle, yaz kış tarlada, çayırda, ahırda ömür tüketecekti. Ben Köyün Enisdosu'nda okuyacak, mamır takımına geçecektim. Lacivert urba, ak gömlek, çırcırlı kunduralar ve de taralı saçlar! Önümde kırmızı çay, piriç pilavı... Salla başın, al maaşın!

Bu metin için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Aydınların köylüye hep uzaktan baktığından ve gerçeklerden kaçtığından söz edilmiştir.
B) Köy Enstitülü yazarların köyü anlatırken aydın kesimini tutması işlenmiştir.
C) Bütün köylülerin memur olmak için uğraştığı ama olamadığı anlatılmıştır.
D) Okumanın önemli olduğu, bunun için de kente göçün zorunlu olduğu teması işlenmiştir.
E) Köylünün memura bakışı ve yaklaşımı dile getirilmiştir.

7. Burada mısır koçanı, meşe palamudu ve palamut kabuklarını karıştırarak ekmek yapan ve bununla yaşayan insanlar, daha küçük yaşlarından itibaren kendilerini beyaz buğdaya kavuşturacak meçhul bir mucizeye bel bağlamışlardı. Ne bekliyorlarsa meçhulden bekliyorlardı. Çünkü etrafta kendilerini kurtaracak bir şeycikleri yoktu. Babalarından kalan tarlalar gittikçe kötüleşiyor; gök, bereketini istedikleri zaman yere indirmiyordu. Aylarca, senelerce beklemeye mukabil tarlalardan bir şeyciklerin elde edilmemesi ekseri zamanlar için olağan şeylerdendi. Ne toprağa ne yağmura güvenebiliyorlardı. Muhtarın dostluğu, zaptiyenin merhameti, tahsildarın oturuşu, kalkışı da zaman zaman değişiyor ve çok defa insanı her şeyden bezmiş bir hâl koyuyordu.

Bu metinden hareketle eserle yazar arasındaki ilişki için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Yazar, toplumdaki sorunların temelinde ekonominin bulunduğu şeklindeki ideolojik düşüncesini esere yansıtmıştır.
B) Sosyal düşüncelerini eserine hiç yansıtmayan yazar, romantik bir duruş sergilemiştir.
C) Yazar, insan ilişkileri çerçevesinde bireyin tereddütlerini işlemiştir.
D) Dönemin yaşanan gerçekliğini eserine tam olarak yansıtamamıştır.
E) Toplumsal yapıdaki çatışmaların, bireylerin hayal dünyasından kaynaklandığını anlatmıştır.

8. Bir adamın, başka bir adamın evinin önüne ev yapmaya kanunda hakkı yoktur! Eğer Haceli senin evin önüne ev yaparsa seninkinin manzarası kapanacak. Haceli evin altını ahır yapacak. Nereye atacak gübreyi? Her evin gübresi kendi ardına atılır. Haceli evi yaparsa ardi nere olacak? Tabii senin evin önü, Haceli'nin gübreliliği! Çekilir mi bu, Kara Bayram? Sen çeksen bile köylü neye çeksin? Kim oluyor Deli Haceli, köy içine ev yapacak? Pisin biridir. Karataş'ın şerefi yok mu?

Bu metinden aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Köy ve köylünün gündelik yaşamı dile getirilmiştir.
B) Kullanılan dil yaşanan sosyal çevreyle uyumludur.
C) Soyut bir anlatım tercih edilerek idealler dile getirilmiştir.
D) Metin, yazıldığı dönemin sosyal gerçekliğiyle uyumludur.
E) Metindeki çatışma, günümüzde de karşılaşılabilecek bir çatışmadır.

Adı :
Soyadı :
Sınıf :
NO :

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Doğru :
Yanlış :
Boş :
Puan :